

*Іваненко М. М.,**аспірант кафедри права**Київського кооперативного інституту бізнесу і права*

ГРОМАДСЬКІСТЬ ЯК САМОСТІЙНИЙ СУБ'ЄКТ У СТРУКТУРІ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Анотація. У статті здійснено аналіз механізму адміністративно-правового регулювання відносин взаємодії суб'єктів аграрного сектора економіки України з органами місцевого самоврядування за участю представників громадськості. Проаналізовано сучасний стан аграрного сектора та встановлено, що він є одним із небагатьох секторів економіки, які залишається порівняно стійким до негативних впливів суспільно-економічної кризи, викликані пандемією Covid-19. Встановлено також, що кризове зростання попиту та ціни на продукти харчування, сільськогосподарську сировину та продовольство сприятиме суб'єктам цього сектора у здійсненні впливу на оздоровлення загального стану вітчизняної економіки та в матеріальній допомозі сільській громадськості із забезпечення соціально-економічного зростання рівня сільського життя.

У результаті аналізу нормативно-правових та доктринальних джерел встановлено факт відсутності в науці адміністративного права комплексного дослідження щодо участі громадськості як самостійного суб'єкта в місцевих управлінсько-аграрних відносинах, а також здійснено теоретико-правову характеристику дефініцій «механізм адміністративно-правового регулювання» та його «структура», «громадськість», «громадські об'єднання». Сформовано визначення про те, що під механізмом адміністративно-правового регулювання взаємодії суб'єктів аграрного сектора та органів місцевого самоврядування варто розуміти спільність складних матеріальних та процесуальних елементів, що мають правовий, соціально-економічний та організаційно-управлінський характер і у своїй сукупності взаємопов'язаних адміністративно-правових засобів, способів і форм, завдяки яким здійснюється регулювання спільної діяльності, дають змогу самостійно або за допомогою громадськості налагодити ефективну взаємодію представницьких органів територіальних громад на місцях із господарюючими суб'єктами аграрного сектора.

З метою забезпечення реалізації постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» запропоновано прийняття іншої постанови «Про затвердження Регіональної програми залучення громадськості до забезпечення розвитку сільських територій та аграрного підприємництва» як регуляторного акта про участь громадськості як самостійного суб'єкта в реалізації програм соціально-економічного розвитку територіальних громад, малих та середніх суб'єктів аграрного сектора, зайнятості сільського населення. У запропонованій програмі визначено конкретний перелік завдань для кожного з учасників досліджуваних взаємовідносин, реалізація яких сприятиме формуванню ефективної державно-громадської сис-

теми адміністративно-правового регулювання відносин у сільських громадах України.

Ключові слова: аграрний сектор, адміністративні правовідносини, громадське об'єднання, громадськість, механізм адміністративно-правового регулювання, місцева співпраця, орган місцевого самоврядування, представницькі повноваження, структура.

Постановка проблеми. Успішність господарсько-економічного розвитку кожного суб'єкта аграрного сектора економіки України залежить від ступеня позитивного чи негативного впливу на нього суспільно-політичних, фінансово-економічних, природо-кліматичних та ще низки інших факторів. Враховуючи пряму залежність суб'єктів сільськогосподарського виробництва від такого базового ресурсу, як землі сільськогосподарського призначення, які нині здебільшого перебувають у власності громадян, віданні органів місцевого самоврядування чи місцевої виконавчої влади, доцільно звернути увагу на способи формування такими суб'єктами тісних та взаємовигідних відносин із представниками територіальних громад, у межах яких такі господарюючі суб'єкти зареєстровані чи здійснюють виробничо-господарську діяльність.

На нашу думку, роль та місце громадськості в сучасній структурі аграрних правовідносин нечітко визначене на законодавчому рівні. З огляду на це забезпечення нормативно-правового врегулювання відносин взаємодії суб'єктів аграрного сектора з представниками громадськості є обов'язком держави та має бути вирішене в найближчій перспективі. Адже однією з основних умов інтеграції України до європейської спільноти є розбудова сучасної демократичної, соціальної та правової держави, в якій забезпечуються права і свободи людини.

У сільських територіальних громадах зростання рівня забезпечення дотримання таких прав і свобод надасть додатковий імпульс для реалізації конституційного права особи на підприємницьку діяльність в аграрному секторі, формування більш високого рівня прозорості відносин оренди та купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення, підвищення рівня захисту громадськими організаціями прав і свобод громадян як учасників аграрних правовідносин.

Сформований відповідно до сучасних вимог механізм адміністративно-правового регулювання взаємодії суб'єктів аграрного сектора з органами місцевого самоврядування за участю представників громадськості, а також вдосконалення структури такого механізму шляхом забезпечення чіткого функціонування та взаємодії усіх його елементів сприятиме більш

успішному досягненню місцевих цілей, зокрема: забезпеченню продовольством населення територіальної громади та сировиною місцевих переробних підприємств, нарощуванню торговельно-економічного потенціалу між регіонами, наповненню місцевого бюджету, збереженню та створенню нових робочих місць, впровадженню сільських соціально-інфраструктурних ініціатив тощо.

Окремі результати дослідження проблематики організаційно-правового регулювання представницьких повноважень громадськості (громадських об'єднань) та їх ролі в реалізації державної політики відображені у працях вітчизняних науковців-представників науки права, державного управління, політології, економіки, таких як Б. Авер'янов, О. Батанов, О. Бойко, В. Вакулєнко, В. Галунько, В. Кифяк, М. Корнієнко, В. Кочин, В. Кравчук, В. Курило, Л. Лойко, П. Любченко, М. Менджул, М. Пухтинський, О. Сиченко та інших.

У науковій літературі представлений досить широкий спектр дослідження різних складових частин проблематики. Наприклад, О. Сиченко відстоює позицію щодо «подальшої активізації елементів громадського самоврядування в ринковому секторі, участі громадських організацій недержавної сфери у виробленні та реалізації державної соціальної політики тощо» [1, с. 88]. В. Кифяк визначає сучасну діяльність аграрних громадських об'єднань як опозиційну до місцевої влади та не визнає такі формування як допоміжні структури для забезпечення розвитку аграрного сектора. Науковець також зазначає, що «місцева влада підтримує розвиток таких організацій як ефективний інструмент зворотного організаційного та інформаційного зв'язку» [2, с. 20].

Аналіз зазначених вище та інших досліджень вітчизняних науковців дає підстави зробити узагальнення, що, незважаючи на наявні окремі розрізнені наукові розвідки за загальну проблематику дослідження, в науці адміністративного права відсутнє комплексне дослідження правового регулювання участі громадськості як самостійного суб'єкта в суспільно-економічних відносинах забезпечення місцевого, регіонального, загальнодержавного співробітництва вітчизняних суб'єктів аграрного сектора з органами державної влади та місцевого самоврядування.

Метою статті є здійснення аналізу ролі та місця громадськості та її представницьких суб'єктів – громадських об'єднань та спілок у структурі механізму адміністративно-правового регулювання відносин в аграрному секторі економіки України, обґрунтування доцільності правового закріплення представницьких повноважень місцевих громадських об'єднань щодо захисту інтересів суб'єктів аграрного сектора в процесі організаційного та економічного різнопланового співробітництва, а також надання пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання досліджуваних відносин.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аграрний сектор є одним із небагатьох секторів економіки України, що залишається порівняно стійким до негативних впливів суспільно-економічної кризи, викликані пандемією Covid-19. Слід зазначити, що ця криза сприяла зростанню попиту та ціни на продукти харчування, сільськогосподарську сировину та продовольство. Тому суб'єкти сільськогосподарського товаровиробництва мають змогу в найближчій перспективі, після покращення санітарно-епідеміологічної ситуації в нашій державі, суттєво вплинути на оздоровлення загаль-

ного стану вітчизняної економіки шляхом здійснення продуктивної господарсько-виробничої діяльності. Крім того, нарощуючи обсяги власного виробництва, суб'єкти аграрного сектора сприятимуть стимулюванню господарської активності суміжних та допоміжних суб'єктів господарювання сільської місцевості, які призупинили темпи діяльності (спеціалізоване будівництво сільськогосподарських приміщень, ремонт та сервісне обслуговування сільськогосподарської техніки; логістичні послуги із перевезення сільськогосподарської продукції, її переробка, реалізація тощо). Здійснюючи усі зазначені комплексні заходи у сфері матеріального виробництва, суб'єкти аграрного сектора можуть сприяти сільській громадськості та органам місцевого самоврядування в забезпеченні соціально-економічного зростання рівня сільського життя шляхом участі в розбудові інфраструктури сільських територій та інших проектах.

Окресливши в попередніх авторських дослідженнях особливості та перспективи адміністративно-правового регулювання відносин розвитку суб'єктів аграрного сектора та їх взаємодії з органами місцевого самоврядування, в цьому дослідженні ми звертаємо увагу на місце та роль громадськості як самостійного суб'єкта у структурі механізму адміністративно-правового регулювання аграрних відносин та пропонуємо виклад результатів дослідження розпочати з нормативно-правового та доктринального аналізу головних дефініцій цього дослідження.

Отже, в науці адміністративного права під механізмом адміністративно-правового регулювання суспільних відносин прийнято розуміти сукупність адміністративно-правових засобів, за допомогою яких справляється вплив на відносини, що виникають у процесі здійснення виконавчої влади [3, с. 20].

Дослідивши різні варіанти зазначеного вище визначення в сучасній науці, в межах проблематики авторського дослідження правових засад взаємодії суб'єктів аграрного сектора з органами місцевого самоврядування пропонуємо під механізмом адміністративно-правового регулювання такої взаємодії розуміти спільність складних матеріальних та процесуальних елементів, що мають правовий, соціально-економічний та організаційно-управлінський характер і у своїй сукупності взаємопов'язаних адміністративно-правових засобів, способів і форм, завдяки яким здійснюється регулювання спільної діяльності, дають змогу самостійно або за допомогою громадськості налагодити ефективну взаємодію виборних представницьких органів територіальних громад на регіональному рівні з господарюючими суб'єктами аграрного сектора.

Аналіз наявних в адміністративно-правовій науці характеристик категорії «структура» механізму адміністративно-правового регулювання, дає підстави узагальнити, що вона складається з таких елементів: 1) адміністративно-правові норми; 2) адміністративно-правові відносини, до яких належать: а) об'єкт (дія, поведінка людей, матеріальні предмети, речі); б) суб'єкт (громадяни, особи, державні органи, підприємства установи, організації та ін.); в) зміст (сукупність прав й обов'язків сторін) [4, с. 15].

Отже, в нашому дослідженні ключовим питанням, яке підлягає розгляду, є адміністративно-правові засади функціонування громадськості в особі громадських об'єднань як самостійного суб'єкта у структурі адміністративно-правового регулювання відносин в аграрному секторі. Виходячи із зазначеного, продов-

жимо нормативно-правовий та доктринальний аналіз основних категорій нашого дослідження та звернемо увагу на такі категорії, як «громадськість», «громадські об'єднання».

У нормативно-правових актах державного регулювання суспільних відносин тлумачення дефініції «громадськість» практично відсутнє. Лише в підзаконному нормативно-правовому акті, яким є Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 18.12.2003 р. № 168 «Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля», громадськість визначається як «одна або більше фізичних чи юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи, які діють згідно з чинним законодавством України» [5].

Більш змістовне тлумачення дефініції «громадськість» надає у своїх працях В.І. Московець, який характеризує зазначену категорію як «соціально активну частину суспільства (організована сукупність людей), яка за певних обставин так або інакше згуртувалася навколо конкретних спільних інтересів та яка на добровільних засадах бере участь у суспільно-політичному житті країни, визначає основні напрями його розвитку, користується великим впливом, повагою. Громадськість як активне соціальне утворення в певний момент об'єднує всіх тих, хто стикається зі спільною проблемою, яка стосується суспільних інтересів, і може разом шукати шляхи її розв'язання» [6, с. 633].

Характеристику категорії «громадське об'єднання» доцільно розпочати з аналізу Конституції України, у статті 36 якої зазначено, що «громадяни України мають право на свободу об'єднання громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів» [7].

У статті 1 Закону України «Про громадські об'єднання» визначено, що «громадське об'єднання – це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів. Організаційно-правовою формою такого об'єднання є громадська організація або громадська спілка» [8].

Використовуючи запропоновані вище нормативно-правові та доктринальні тлумачення, узагальнимо, що сільська громадськість являє собою соціально-активну частину членів сільської територіальної громади, які на добровільних засадах беруть участь у суспільно-економічному функціонуванні громади або згуртувалися навколо конкретних спільних інтересів своєї громади та разом шукають шляхи вирішення проблем. Юридичне закріплення свого фактичного статусу громадськість реалізує через утворення та державну реєстрацію громадських об'єднань.

Розглянувши теоретичні аспекти досліджуваної проблематики, звернемо увагу на її практичний складник та зазначимо, що нині існує необхідність побудови ефективної системи громадянського суспільства в частині реалізації громадянами своїх прав на участь у вирішенні питань соціально-економічного розвитку своєї територіальної громади. Адже саме через позицію громадськості можливе здійснення «діагностування стану суспільства, прогнозування впливу регуляторних актів, виявлення проблем, тенденцій та пріоритетних напрямів місцевого розвитку» [9, с. 187].

З метою додаткового обґрунтування позиції щодо необхідності юридичного закріплення комплексу повноважень для громадськості зі сприяння здійсненню сільськогосподарськими товаровиробниками ефективної діяльності в межах власної територіальної громади звернемося до наукових позицій. Зокрема, С.О. Жирко зазначає, що громада має всі ознаки мікродержави: окреслену територію, органи влади, свій парламент – раду, економічний сектор, представлений підприємницькими структурами всіх форм власності, громадський сектор. Громада як специфічне суспільне утворення об'єднує людей не тільки спільним місцем проживання, але й спільною історією, культурою, традиціями, природними та іншими ресурсами, спільними проблемами створення та забезпечення умов для достойного рівня життя кожної особи [10, с. 49].

Повністю підтримуючи вищевикладену позицію, з метою подальшого розвитку та поглиблення знання про роль громадськості в суспільно-політичному розвитку сільських регіонів зазначимо, що кожна сільська територіальна громада, керована виборними органами місцевого самоуправління, має делегувати представників громадськості для проведення комплексних адміністративно-правових заходів, пов'язаних зі створенням, підтримкою та просуванням у суспільно-економічному просторі держави власних суб'єктів аграрного сектора, зокрема: 1) визначати пріоритети та види місцевої підтримки аграрних суб'єктів з урахуванням загальнодержавних програм; 2) розробляти проекти регіональних та місцевих програм розвитку таких суб'єктів із подальшим затвердженням цих програм та забезпеченням їх виконання з урахуванням національних і місцевих соціально-економічних та інших інтересів; 3) сприяти діяльності громадських організацій, що представляють інтереси суб'єктів аграрного сектора; 4) створювати (чи сприяти створенню) консультативних, дорадчих та інших допоміжних суб'єктів у сфері розвитку аграрного сектора та залучати до їхньої діяльності представників громадськості; 5) у разі потреби залучати представників громадських об'єднань до налагодження співпраці суб'єктів аграрного сектора з органами місцевого самоврядування та вирішення інших проблемних питань сільської територіальної громади.

Ще одним аргументом на користь авторської позиції є той факт, що сучасна парадигма вітчизняного нормативно-правового регулювання відносин враховує активну роль громадськості у вирішенні соціально-економічних питань. Зокрема, Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» (2014 р.), визначаючи «цілі державної регіональної політики та основні завдання центральних та місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування», містить припис про необхідність «системної координації дій органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування на всіх рівнях, представників бізнесу та громадянського суспільства» [11].

Виходячи із зазначеного вище, з метою нормативно-правового урегулювання ролі і місця громадськості у процесі координації заходів державної регіональної політики, тобто позиціонування громадськості як самостійного суб'єкта у структурі механізму адміністративно-правового регулювання відносин в аграрному секторі економіки України, вважаємо за необхідне прийняти Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Регіональної програми залучення громадськості

до забезпечення розвитку сільських територій та аграрного підприємництва». Ця постанова має стати локальним нормативно-правовим регуляторним актом та складовою частиною програм соціально-економічного розвитку територіальних громад, а також одним із важливих механізмів реалізації державної політики розвитку малих та середніх суб'єктів аграрного сектора та зайнятості сільського населення.

Пріоритетним завданням зазначеної регіональної програми має бути спрямування дій залучених учасників на формування і впровадження ефективної державно-громадської системи її виконання, підтримки і захисту та забезпечення виконання таких завдань: 1) удосконалення нормативно-правової бази діяльності громадських організацій у частині підтримки суб'єктів аграрного сектора; 2) поглиблення рівня впливу громадськості на стан місцевої регуляторної політики; 3) впровадження ефективної системи громадсько-правового захисту суб'єктів аграрного сектора; 4) посилення на місцевому рівні організаційно-методичної підтримки громадськістю суб'єктів аграрного сектора та розширення мережі зазначених громадських установ; 5) впровадження нових форм і підходів надання інформаційної підтримки суб'єктам аграрного сектора з боку громадських організацій; 6) консолідація зусиль усіх учасників щодо захисту прав сільськогосподарських товаровиробників на місцевому, регіональному та загальнодержавному рівнях; 7) налагодження максимально прямого та відкритого діалогу з органами державної влади, які причетні до формування державної політики в аграрному секторі економіки України.

Висновки. У цьому дослідженні проблемні питання адміністративно-правового регулювання соціально-економічних відносин функціонування та розвитку сільських територіальних громад порушені не випадково. Як зазначає В.В. Мушенко, «функціонування органів місцевого самоврядування в більшості територіальних громад не забезпечує створення та підтримку сприятливого життєвого середовища, необхідного для всебічного розвитку людини, її самореалізації та захисту її прав» [12, с. 153]. Саме тому дослідження правовідносин щодо ролі та місця громадськості як самостійного суб'єкта, який бере участь у процесі формування та реалізації загальної місцевої політики соціально-економічного розвитку власної території проживання та її важливої складової частини – розвитку аграрного сектора, є досить актуальним.

Формування сприятливого життєвого середовища в сільських територіальних громадах пропонується забезпечити через сформований на нормативному рівні механізм адміністративно-правового регулювання, який має базуватися на засадах державного регулювання відносин сільськогосподарського виробництва в регіонах. У структурі такого механізму поряд із державою як основним суб'єктом зазначених правовідносин мають відігравати активну участь органи місцевого самоврядування, споживачі сировинної продукції та відходів аграрного виробництва тощо. Важлива роль нами відводиться громадськості як представникам місцевого населення, зацікавленим у розвитку своїх територіальних громад, а також громадським професійним об'єднанням, які будуть ефективним координатором реалізації основних засад місцевої політики та сприятимуть налагодженню більш тісної співпраці державних та приватних суб'єктів у середині територіальної громади та за її межами.

Нормативне закріплення механізму адміністративно-правового регулювання відносин місцевої співпраці забезпечить зростання в нашій державі необхідної кількості громадських об'єднань, що сприятиме подоланню непослідовності процесу реформування аграрного сектора та позитивному вирішенню інших проблемних питань. Також діяльність громадських об'єднань як представників суб'єктів аграрного сектора відповідної територіальної громади чи регіону з визначеними на статутному чи договірному рівні повноваженнями щодо напрямів співпраці сформує чітку платформу для такої взаємодії та досягнення основного завдання – забезпечення стабільності та зростання рівня економічного благополуччя суб'єктів аграрного сектора та сільських територіальних громад в Україні.

Література:

1. Сиченко О.О. Взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування з некомерційним сектором у соціальній сфері. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 3. С. 87–89.
2. Кифяк В.І. Інституційний механізм налагодження суб'єктної взаємодії аграрного сектора. *Інвестиції: практика та досвід*. 2013. № 12. С. 19–22.
3. Голосніченко І.П., Стахурський М.Ф. Адміністративне право України: основні поняття : навч. посіб. Київ : ГАН, 2005. 231 с.
4. Ківалов С.В., Біла Л.Р. Адміністративне право України : навч.-метод. посіб. Вид. 2-ге вид., перероб. і доп. Одеса : Юрид. л-ра, 2002. 312 с.
5. Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля : Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 18.12.2003 р. № 168. *Офіційний вісник України*. 2004. № 6. Ст. 357.
6. Московець В.І. Поняття «громадськість» у законодавстві та адміністративно-правовій теорії. *Форум права*. 2011. № 2. С. 630–634.
7. Конституція України : Основний Закон від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua>
8. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 березня 2012 р. № 4572-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Воронич К.М. Міжнародний досвід організації малого бізнесу та можливість його впровадження в Україні. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип. 21.10. С. 184–189.
10. Жирко С.О. Проблеми розвитку малого та середнього підприємництва в Україні. *Державне будівництво*. 2007. № 1(2). С. 47–52.
11. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 р. № 385. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF#Text>
12. Мушенко В.В. Фінансово-правові засади державної аграрної політики України : монографія / за заг. ред. д.ю.н., професора, заслуженого юриста України В.І. Курила. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 371 с.

Ivanenko M. Public as an independent subject in the structure of the mechanism of administrative and legal regulation relations in the agricultural sector of the economy of Ukraine

Summary. The article analyzes the mechanism of administrative and legal regulation of relations of interaction of the agricultural sector of the economy of Ukraine with local governments with the participation of members of the public. The current state of the agricultural sector is analyzed and it is established that it is one of the few sectors of the economy that remains relatively resistant to the negative effects of the socio-economic crisis caused by the Covid-19 pandemic. It is also

established that the crisis in the growth of demand and prices for food, agricultural raw materials and food will help the sector to influence the recovery of the general state of the domestic economy and material assistance to the rural community to ensure socio-economic growth of rural life.

As a result of the analysis of normative-legal and doctrinal sources the fact of absence in science of administrative law of complex research on public participation as an independent subject in local administrative-agrarian relations is established, and also the theoretical-legal characteristic of definitions “mechanism of administrative-legal regulation” and its “Structure”, “public”, “public associations”. The definition is formed that the mechanism of administrative and legal regulation of interaction of subjects of agrarian sector and local governments should understand the commonality of complex material and procedural elements that have legal, socio-economic and organizational-managerial nature, and which, in their entirety, The related administrative and legal means, methods and forms by which the regulation of joint activities is carried out, allow, independently or with the help of the public, to establish effective interaction of representative bodies

of territorial communities in the field with economic entities of the agricultural sector.

In order to ensure the implementation of the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On approval of the State Strategy for Regional Development until 2020”, it is proposed to adopt another resolution “On approval of the Regional Program for Public Involvement in Rural Development and Agricultural Entrepreneurship” as a regulatory act on public participation. Independent subject in the implementation of programs of socio-economic development of territorial communities, small and medium-sized agricultural sector, employment of the rural population. The proposed program defines a specific list of tasks for each of the participants of the studied relationship, the implementation of which will contribute to the formation of an effective state and public system of administrative and legal regulation of relations in rural communities of Ukraine.

Key words: agricultural sector, administrative legal relations, public association, public, mechanism of administrative and legal regulation, local cooperation, local self-government body, representative powers, structure.